

Szerkesztési iroda:

Nagybcskerek,

Zápolya-utca 1-és szám.

nová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybcskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felajánlások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felolós szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 .
Negyedévre ——— 6 .
Egy hóra ——— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünneppnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybcskerek, 1906.

XXXV. évfolyam. 85. szám.

Csütörtök, április 12.

A választási mozgalmak.

— április 12.

Az általános képviselőválasztási mozgalmak országsszerte megindultak már

A választási mozgalmak rendszeresen alaposan fölforgatják az országot s a politikai szenvedélyek magasra csapó lánggal égnek.

Ezuttal azonban egészen más képe igérkezik az általános képviselőválasztásoknak.

A választási mozgalmak csak mint a csendes világitó tüzek égnek s olyan nyugodt választás elé néz az ország, a milyen még sohasem volt.

Elégge nem értékelhető jelenség ez az után a lánggal lobogó izgalom után, mely még néhány nap előtt az egész országban izzott volt. Az a banguiat valóban nem lehetett kívánatos atmoszférája a nemzet megnyilatkozásának. Amily váratlan, anynyira örvendetes, hogy most, a létrejött békének nyomán, a választás is a megnyugtató közhangulatban, a béke jegyében fog lefolyni.

Igaz, ez a választás az erők mérkőzésének normális és megszokott képét nem fogja mutatni. De ez a némileg abnormalis helyzet a viszonyokban találja magyarázatot. Senki abban kivetni valót nem találhat, ha a többségge szövetkezett pártok egymás tagjai ellen a küzdelmet fel nem veszik. És kétszeresen érthető ez a mai viszonyok között, amikor ez a többségi alakulat mindenekelőtt arra vállalkozott, hogy a parlamenti rendet helyreállítsa s az állami lét fentartásáról gondoskodjék.

Ez az időpont valóban nem kedvez a harcnak. És módfelett bajos is volna a küzdelmet felvenni akárkinek is olyan kormányzat ellen, amely a béke, a rend, a nyugalom helyreállításának jelszavával fordul az országhoz s a mikor az, a mire ezenfelül még támogatást kér, a választói

jogosultság általánosításában, a nemzeti demokráciában csucosodik ki. Mert megdönthetetlen tény az, hogy ezekben a kérdésekben az ország milliónyi polgársága között nézeteltérés alig lehet. Hiszen ennek a programnak csakis az anarchiát és az általános választói jog ellenzését lehetne ellene szegezni. És bizonyára érthető, ha erre magában hajlandóságot senki sem érez.

De valójában nem is szabad most a szenvedélyeket feltüzelnéni, mert a fejleményeket a helyzet parancsoló szükségességgel indikálja. És a hazafiság ez ország minden polgárának szent kötelességévé teszi, hogy a kibontakozásnak gyakorlati megvalósítását, a törvényes rend és nyugalom helyreállítását, minden egyéb érdeket háttérbe szorítva, támogassa. Így a választási mozgalmaknak a béke és a rend jegyében kell lefolyni, hogy a jövődö békés munkálkodásnak erős alapja legyen.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2 órától 1/2-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délig a gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület olvasó helyisége (Váralja-utca 9. sz.). Nyitva mindennap délután 5 órától este 10-ig, vasár- és ünneppnapokon délután 2 órától este 10-ig.

Április 14. Megyei közp. választmány ülése.
Április 17. Állandó választmányi ülés.
Április 18. Rendkívüli megyei közgyűlés.
Április 18. Vármegyei közp. választmány ülése.
Május 14. Közig. bizottság ülése.

Nagycsütörtök.

Ma ünnepli a római katolikus anyaszentegyház az utolsó vacsora emlékünnepeit. Hajdan ezen a napon oldozták fel a nyilvános vezeklőket és a bünbocsánatnak ezen naphoz fűződő kegyeltes tradíciója ma is fényesen nyilatkozik

meg a templomokban. A katolikus hívők ezrei járulnak az oltári szentséghez, eleget téve az anyaszentegyház ötparancsának, eleget téve katolikus érzületüknek. Ma délelőtt 9 órakor Magyary Pál plébános tünnepi nagy misét mondott, amelynek Glóriájakor elnémultak a harangok, jelezve azt a gyászt, melyet méltón és bünbánólag ünnepel meg a római katolikus egyház. Amidőn az Istenembert mindenki elhagyta, még tanítványai is és azok, kik előbb hozsánát zengedezve ünnepelelték és dicsőítették, éppen azok fosztották meg ruháitól, azok állították ki megvetésül, csufságul az ujjongó tömeg elé s azok mondták ki reá: „Méltó a halálra”. Ünnepel az egyház, midőn hibeit az oltári szentség áldásán szerzett tiszta lelkiorombban részesül, de arra is inti őket, hogy Jézus Krisztus kinszenvedésének kezdete keltse föl szívükben váltakozva a szeretet, az öröm és a szenvedés megtisztult érzelmeit.

Holnap nagypénteken délelőtt 9 órakor ünnepi istentisztelet lesz, amelynek végeztével a szentséget a szentsírhoz viszik, utána pedig magyar szentbeszéd lesz. Délután 3 órakor lamentáció, utána német szentbeszéd, este 6 órakor pedig szentségbetétel.

— Az új kuituszminiszter üdvözlése. A nagybcskerek állami elemi iskolák tantestületei ma meleghangu táviratban üdvözölték Apponyi Albert grófit, közoktatásügyi miniszterre történt kinevezetése alkalmából.

— A gör. kei. husvéti ünnepek sorrendje. A görög keleti husvétje az idén összeesik a róm. katolikusok husvétjével. A helybeli belvárosi és váralja-utcai gör. kei. templomokban a husvéti ünnepek sorrendje ez: Ma, nagycsütörtökön d. e. 1/2 órákor ünnepeles mise volt, este 1/2 órákor pedig éjjeli mise lesz. Nagypénteken d. e. 11 órákor mise, d. u. 1/2 órákor vacsernye és Krisztus sirjának felállítás. Nagyszombaton hajnali 1/2 órákor Krisztus sirbetele, d. u. 1 órákor mise. Husvétvasarnap hajnalban 1/2 órákor feltámadás, d. e. 9 órákor nagymise, d. u. 1/2 órákor vacsernye. Husvét-hétfőn d. e. 1/2 órákor mise, d. u. 4 órákor

A „TORONTÁL” tárcája.

A virágáros mama.

Két óra reggel. Az éjjeli kávéház népesedni kezdett, csoportok jöttek fel a szőnyegborította lépcsőkön. Csupa férfiak, felcsapott köpenyállérral. Rosszul leplezett unalommal ültek le a kis asztalok mellé. Szembe velük nők telepedtek le, hol jobbra, hol balra mosolyogva, hogy így mosolyokkal kizsaroljanak meghívást, hogy az urak mellé ülhesselek. A buzgó pincérek rávetették magukat a sétatálcákra, felöltőkre és kalapokra. Ujabb és ujabb csapat nő jött fel a lépcsőn és szintén erőszakkal mosolylyal lesték a meghívást. Olyan otthonosan érezték magukat ezek a nőcskék, mintha a berendezéshez tartozó butorárok volnának. Az erkélyen a cigányok nekidültek a hegedűknek és kétségbeesetten ráncigálták a hurokon az epedően vontatott kerengőket.

— Nézd csak, — szólalt meg egy vörshaju leány a pajtásnőjéhez — Sarah mama megint nagyokat iszik ott annál az asztalnál.

— Pedig rosszul teszi, kis patkányom, az ő korában kevesebbet kellene a pohár mélyére tekinteni. Tegnapi is rohama volt. Egyszer csak rosszul jár.

Sarah mama csakugyan nagyokat ivott. Sarah, az egykori szép virágáros leány, most a ragyogó multnak dicső romja. Sarah, a vig Monimartre egykori dicsősége, most manicure, jósnő és virágot árul és ha kell, mást is. Sajátosság, csupa fiatal emberek közt ült, egynehány korosabb hölgyke között, akik az asztalhoz hívták, hogy szórakoztassa a társaságot és meséljen valamit azokból a régi történetekből; és micsoda históriákat tudott elbeszélni. Gyöngéd, szennyes, érzélgős, borzalmas históriákat. Ha megeredt a szava, vége-hossza se volt a históriáknak és a vig társaság mulatságára egyik pezsgős poharat a másik után ürítette.

A főpincér, aki ismerte Sarah mérték-telenségét és ennek következményeit, odament hozzá.

— Elég volt Sarah, menj!
A fiatal emberek ültakoztak, a főpincér pedig visszavonult. Sarah pedig felállt és kizosztotta — ezuttal ingyen — a virágait az

uraknak és hölgyikéknek. Jobbra-balra hajlongott, felállt, leült, újra felállt, újra leült. Azután a székébe roskadt és fejét hirtelen az asztalra hajtotta, hogy megcsörrentek a poharak.

— Alszol Sarah? — kérdezte az egyik hölgyike az asztal mellett.

Az egyik fiatal ember megráncigálta Sarah karját.

— Nini a virágáros mama.

Sarah mozdulatlan maradt és nem felelt. Egyik fiatal ember felemelte Sarah fejét és megnezte az arcát.

— Nézzük csak meg. Ejnye milyen fehér az ábrázata. Ugy látszik, meghalt. Furcsa. Nem neveltséges história?

A hölgyikék nem találták a históriát ilyen neveltségesnek és ijedten sikoltottak fel. Odajött a főpincér és csöndre intett. De a szomszéd asztalnál is figyelmesek kezdtek lenni az urak, a nők pedig nyugtalanokdtak. Egyszerre tudta az egész terem és mindenki ezt mondotta:

— Sarah meghalt?

— Lehetetlen.

A cigányok abbahagyták a zenét és az öreg

Ujdonságok

Férfi és fiu kész öltönyök, felöltők és nadrágok, legnagyobb választék, olcsó árak mellett.

Kovács Gedeon

Telefon 141. 267b-11.4 Telefon 141.

Ujdonságok

ismét vecsernye. Husvétkezdjén d. e. 1/10 óra-
kor mise. Ugyaneznap a tomasváci-utcai szerb
temető kápolnájában is tartanak misét.

— **A megyei tiszti nyugdíj szabályrendelet
módosítása.** A vármegyei törvényhatósági bizottság
mult évi határozatát, mely szerint a megyei
tiszti nyugdíj szabályrendelet egyes szabályai
módosítva lettek, a belügyminiszter jóváhagyta.
Ezen módosítás a kihirdetéstől 30 nap alatt lép
hatályba.

— **Rendkívüli megyei közgyűlés.** Torontál-
megye törvényhatósági bizottsága április hó 18-án
és folytatva következő napján d. e. 10 órakor a
megyeház nagytermében Ő császári és királyi
apostoli felségének az 1906—1911-iki ország-
gyűlés egybehívására vonatkozó királyi meghívó
levelének kihirdetése és az időközben befolyt
ügyek letárgyalása céljából rendkívüli közgyűlést
tart, amelyre vonatkozó állandó választmányi
ülés 1906. évi április hó 17. napján d. u. 1/4
órákor lesz.

— **Temetés.** Ma délelőtt 10 órakor temették
el Felsenstein Ferenc ruhakereskedőt nagy
részt mellett. A koporsó mellett dr. Klein
Mór főrabbi mondott megható búcsúbeszédet.

— **A zentai híd újjáépítése.** A kereskede-
lemügyi miniszteriumban néhány nap előtt volt
a zentai Tisza-híd építésére vonatkozólag be-
nyújtott ajánlatok nyilvános tárgyalása. A híd
300 méter hosszúságú lesz, három 96 méteres
nyílással. A legkedvezőbb ajánlat az alépitményre
nézve Zsigmond Béla mérnöké, a felépitményre
nézve pedig a Schlick, Danubius és az osztrák
államvasút-társaság egyesített ajánlata volt. Az
ujjonnan épített hidat 1907. szeptemberének végén
átadják a forgalomnak.

— **A képviselőválasztások.** A király a jövő
országgyűlést tudvalevőleg a folyó év május hó
19-ik napjára egybehívta s a törvény rendele-
téhez képest, az általános képviselőválasztások
határidejét a belügyminiszter folyó évi április hó
29. napjától folyó év május hó 8-ik napjáig
terjedő időközre tűzte ki. A legfelsőbb királyi
meghívó kihirdetése végett a vármegye törvény-
hatósága 1906. évi április hó 18-ik napjának d.
e. 10 órájára hivatott össze; a midőn is az még
ugyanaz nap a vármegyei központi választmány-
nak meg fog küldetni. A legfelsőbb királyi meg-
hívó felolvasása és az általános képviselőválasz-
tások alkalmával teendő intézkedések megtétele
végett a központi választmányi folyó évi április
hó 18-án d. u. 4 órakor és folytatva a következő
napokon d. e. 10 órakor a vármegye székházá-
nak alispáni kistermében ülést tart.

A vármegyéből a mai napon a következő
értesítéseket vettük: Alkotmánypárti programmal
fellépnek: A zichyfalvai kerületben Karátszonyi
Jenő gróf v. b. t. t., az ozorai kerületben Botka
Béla, a nagyszentmiklósi kerületben Nákó
Sándor gróf. Függetlenségi programmal: Nagy-
becskereken dr. Várady Imre, ki husvétbőfőjén

délelőtt 11 órakor mondja el programbeszédjét
a Rózsa-szállóban, délután pedig Muzslyán, a
bégaszentgyörgyi kerületben dr. Kardos Samu,
a nagykomlósi kerületben Várady Imre és dr.
Rózsa Vilmos, a lovrini kerületben Baross
János.

— **Ajándék a gör. kel. hitközségnek.** Mint
öröszülünk, Moos Pál moszkvai (Oroszország)
gyáros, dr. Guttmann József orvos veje, a hely-
beli gör. kel. templomban tartott esküvője emlé-
kére egy rendkívül finoman kiállított értékes
arany kelyhet, a hozzávaló tálal, kanálal,
takarókkal és egyéb hozzávalókkal ajándékozott
a helybeli gör. kel. hitközségnek.

— **A péksztrájk megszűnt.** A tegnapelőtt
megindult péksztrájk, mely elé meglehetősen aggo-
dalommal nézett a közönség, mert most a hus-
véti ünnepek előtt bizonyos kellemetlenségeket
ígért, tegnap délután szerencsés befejezést nyert.
A tegnapi délutáni kékéltető-bizottsági ülésen
Mattanovich György iparhatósági biztosnak
hosszas tárgyalások után, sok rábeszéléssel végre
sikerült meggyőzését létesíteni a harcban álló
felek között. A meggyőzés főbb pontjai a követ-
kezők: A segédtek megkapták a kívánt 20%-os
bérfelemelést, a munkaidőt este 8-tól reggel 9
óráig állapították meg, a meggyőzés alkalmával
kötött szerződés 2 évi érvényességgel bír, az
ünetulajdonosok csak szakegyleti munkást alkalm-
mazhatnak, a jelen mozagalomban részvételi segé-
dek csak három hónap múlva lehet ebből ki-
folyólag elbocsájtani és végre május 1-én teljes
munkaszünetet tartoznak adni a munkaadók. E
meggyőzés alapján ma már az összes péksztrá-
tekben újra felvették a munkát.

— **Pályázat erdősítési jutalmakra.** Az erdő-
törvény (1879. évi XXXI. t. cikk) 165. §-ában
körülrít kopár-, vizmosásos és futóhomokterülete-
ken fogantatosított közgazdasági jelentőséggel bíró
erdősítések megjutalmazására a földművelési
miniszter a folyó évben hat (6) nagy jutalmat,
hat (6) elsőrendű és hat (6) másodrendű elismerő
jutalmat tűzött ki az országos erdei alaphól még
pedig: két egyenként 1000 koronás nagy jutalmat,
két egyenként 800 koronás nagy jutalmat,
két egyenként 600 koronás nagy jutalmat, három
egyenként 500 koronás elsőrendű elismerő jutalmat,
három egyenként 400 koronás elsőrendű
elismerő jutalmat, három egyenként 300 koronás
másodrendű elismerő jutalmat és három egyen-
ként 200 koronás másodrendű elismerő jutalmat.
Ezen jutalmakért az érdekelt birtokosok (birtok)
azon erdősítésekkel versenyezhetnek, amelyeket
az 1879. évi XXXI. t. c. 165. §-ában körülír-
t kopár-, vizmosásos vagy futóhomokterületeken
állami pénzsegély igénybevétele nélkül a folyó
évben (tavasszal vagy ősszel) fogantatosítottak.
Megkivántatik azonban, hogy: a) az 1000 koronás
nagy jutalomra versenyző erdősítések egy
tagban legalább 25 kat. hold terjedelműek, b) a
800 és 600 koronás nagy jutalmakra versenyző
erdősítések egy vagy több tagban legalább 25
kat. hold terjedelműek, c) az 500 és 400 koronás
elsőrendű elismerő jutalmakra versenyző
erdősítések egy vagy több tagban legalább 10 kat.

hold terjedelműek és végül d) a 300—200 koronás
másodrendű elismerő jutalmakra versenyző
erdősítések egy vagy több tagban legalább
5 kataszteri hold terjedelműek legyenek.
Pályázhat a feltételeknek megfelelő erdősítések-
kel az erdősítést teljesítő erdő- vagy gazdasági,
valamint a beerdősített terület birtokos is, de
pályázati kérelméhez mellékelni kell a birtokos
írásbeli nyilatkozatát, melyben az kijelenti, hogy
a pályázatban való részvételhez hozzájárul és
egyszersmind kötelezi magát, hogy a versenyre
bocsátott erdősítést az 1879. évi XXXI. t. c. 2.
vagy 4. §-ában meghatározott feltételek szerint
állandóan erdőként fogja fentartani és kezelni.
A pályázati kérvényben az erdősítés helyét (köz-
ség, dűlő, helyrajzi szám) kiterjedését és az
erdősítésre használt faneveket pontosan meg
kell jelölni.

— **Magyarország népezsödése.** A „Statisz-
tikai Havi Közlemények” most megjelent február
havi füzeté szerint a folyó év február havában
60 367 gyermek született élve a Magyar birodal-
omban, az elhaltak száma pedig 41 543-ra
rugott, úgy, hogy a természetes szaporodás
18 824-et tett. A közölt számokból a társorszá-
gokra esett 7867 elvcsületés, 5746 halálozás
és 2121 főnyi szaporodás. Az előző év február
havi eredményeivel szemben az 1906 évi február
elég kedvező eredménnyel zárult. A születések
száma ugyan 1400 al kevesebb volt, mint 1905.
évi februárban, viszont a halálozás 11 900-al
volt kisebb, a szaporodás tehát 10 500-al mulja
felül az 1905. évi eredményt. A halálozás leg-
nagyobb mérvű volt Csik (271) és Kolozs (257)
vármegyékben, a városok közül Pancsován (330),
legkedvezőbb volt a halálozás aránya Nagy-
Küküllővármegyében (1.59). A városok közül
Ujvidéken (1.36). A társországekban a szélsősé-
geket Zimony (3.11), Ujváros és Lika-Krbava
(1.74) vm. képviselték.

— **Kalandozás kétszáz községen át.** Egy
tizenegy éves feketeszemű, jó arcú fiút fogott el
tegnapelőtt a vásárhelyi csendőrség. A kis kaland-
dor cáltalán csavargott és amikor a rendőr-
ségre vitték könyvelőbádt szemekkel állt meg a
kapitány előtt, s elbeszélte történetét. Csabai
Zoltánnak hívják Csabai János budapesti kávé-
fiának mondja magát. Apja fényképezésnek
adta egy fővárosi fényképezőszékhez, ő azonban
február negyedkén megszökött. Gyalog ment
Székesfehérvárra, itt a déli vasút egyik vonatára
ült — jegy nélkül. A kálauznak azt hazudta,
hogy a jegyet elveszítette. Könyörületből nem
szállította le a kálauz egész Nagykanizsáig. Innen
Keszthelyre, Kaposvárra, majd Szigetvárra gyalog-
olt. Összejárta Horvátországot, az egész Bács-
kát, Torontál vármegyét, Csanád vármegyét.
Körülbelül kétszáz községet tud elsorolni, amelyek-
ben járt. Mindenütt azt hazudta, hogy egy ny-
bátyja örökbe fogadta s az uton elhagyta. Kapott
enni-innivalót bőven. Még pénzt is adtak neki.
Vásárhelyre Makórol érkezett. Horgoson a köz-
ségi bíró vendége volt, aki még utávalóval is
ellátta. Február 4-ike óta csavarog már, de
schol nem volt semmi baja. Vásárhelyen fogták
meg először. A rendőrség a kis csavargót Buda-
pestre toloncolta.

— **Megszökött magát.** Borzalmas öngyilkos-
ság történt Törökbecsén. Mint ugyanis onnan
írják Szekeres János törökbecsei lakos fele-

virágárusnő körül csoportosulás támadt. Sarah
feküdt mozdulatlanul virágai között.

— A kórházba kéne küldeni kocsit —
vélte az egyik pincér . . . De a főpincér közbe-
vágott.

— Kórházi kocsit? Ertelik két óra, míg
ideér, tönkretennék az egész bevételt. Vigyük
fel az ötös számú szepareba. Az ötös üres ugy-e?
Bevitük Sarah testét az egyik szepareba.

A főpincér újra megjelent, egyik asztaltól
a másikhoz ment s szemtelentl hazudozva ipar-
kodott mindenkit megnyugtanni.

— Dehogyan halt meg. Berugott, attól dől el.
De egyik nőcske nem nyugodott bele.

— Meghalt, ha mondom; a kis pincér
mondta nekem, az jobban tudja, mint a főpincér.

— Értésíteni kell Liát, a leányát, — véle-
kedett a vöröshaju. — Valahol csak fel lehet
találni.

— Virágot árul Hanatonnál.
— Fuss el érte, Renée.

A cigányok épp polkát húztak, a mikor
Renée hozta Liát, Sarah mama leányát. Lia
csinos, sovány leány volt, szintén virágot árult és
ha kellett más egyebet, akár az anyja. A főpin-
cér rögtön mellette termett és betuszkolta a ruha-
tarba, felöltötte, botok, ernyők és kalapok közé.
Odahuzta a sarokba és ezt mondta:

Megmondom kicsikém a tiszta igazságot, az
anyád meghalt, de ha a közönség megtudná, oda
volna az egész esti bevétel. Ha van eszed, segí-
tesz megmenteni nekem a mai éjszakát. Itt van
husz frank érte. Fontold meg jól. Ha nem fogadod
el, azzal se ébredsz fel többé az édesanyádat

és ba nem teszed ide többé a labadat. No szánd
el magad

A kis Lia ijedten felelte:
— Látni akarom a mamát.

— Látni fogod a végén — felelte a főpincér.
— Most menj le a terembe és mondd minden-
kinek, hogy anyád csak beteg, neked majd el-
hiszik. No akared? S odanyújtotta újból a husz
frankos aranyat.

Lia, ki kora gyermekébe óta benne élt
ebben a silány világban, kinyújtotta kezét az
arany után.

— Jó. — És lement a főpincérrel a zsbongó
terembe, ahol tolongott a nép. A szomszéd éjjeli
kávéházakban elterjedt volt Sarah halálának a
híre és mindenki ide tödült.

És Lia járt körül a teremben és sápadtan
bár, de mosolyogva erősgette a főpincérrel együtt,
hogy Sarah mama csak alszik. Kinálgatta a virá-
gokat, melyeket Sarah mama hagyott asztalán és
a vendégek kérdésére szinte gépiesen felelte:

— Csak úgy, mint tegnapelőtt Rohama volt.
— Annál jobb, pedig azt hittük, hogy már
elpatkolt az öreg.

Egy asztalnál leülésre biztatták Liát. Ő
vette át a széket, amilyen anyja ült és pezsgőt
kért és mosolygott sápadtan, szenvedve és sozat
ivott, pedig Lujza nem igen szokott inni.

A közönség lassanként lecsillapodott, egy
félóra múlva már senkise beszélt Sarah mamáról.

Egy öreg ur hatvan-hetven éves lehetett,
az asztalnál megjegyezte:

— No ami az ivást illeti, nem tagadod meg
az anyádat.

És Lujza ivott, csak egyre ivott. Mikor
pirkadni kezdett kissé, a terem lassanként
ürülni kezdett. Az öreg ur egyszer csak azt
mondta Liához.

— Százszor jobban tetszel nekem mint a
többi lányok. Adjak neked egy aranyat ajándékba?

Lia hirtelen felpillantott, szemébe nézett az
öreg urnak és keserű hangon mondta:

— Őt aranyat fogsz adni.

— Megbolondultál? — felelte az öreg ur.
E percben megjelent a főpincér; körültekint-
tett és kihívta Liát.

A kórházi kocsirol kezdtek leszedni a bord-
ágyat. Senki sem vette észre, mert a kórházi
kocsi a hátsó kapunál állott meg. A társaság
még együtt volt az asztalnál. Lia berohant a
terembe, szeméi tele voltak könnyekkel . . . igazi
könyekkel. Egy székre roskadt.

— Vége! A mama meghalt! Ép most
vitték el.

— Hirtelen nyakába borult az öreg urnak,
ki egy aranyat akart neki adni és bizelgő, de
panaszos hangon, ajkt csókra kínálva, csábítóan
szólt:

— Ugy-e adsz öt aranyat. Téged nem tesz
tönkre, nekem pedig szükségem van rá. Nem
magamnak kell.

— Hát kinek kell?

Halkan felelte Lia:

— Tisztességes temetést akarok rendezni
a mamának — és keservesen sirni kezdett.

A társaság kisompolygott a teremből, az
öreg ur letett az asztal szélére öt aranyat és
szótlanul ott hagyta Liát.

Albert Boissiere.

sége abbéli bánatában. hogy 14 éves leányát elcsábították, tegnapelőtt reggel izzóra fűtötte kenyérsütő kemencéjét s előbb tűnő ruháját égette el, aztán maga bujt a kemencébe. Mire hozzátartozói a szerencsétlent észrevették, már összeégett.

A vizes kannáért. Mint Törökbecéről írják, tegnapelőtt délután Simon István 13 éves Róza nevű leánya a Tiszára ment vizért, a merítőtől a kantája kicsuszott a kezéből s a Tiszába esett. Szegény félt, hogy otthon megverik, utánaugrott, a sebes víz azonban elragadta a kislányt. Segélykiáltására Ivkov Kója parasztiégény utána ugrott, de a sebes víz őt is magával sodorta s nagy nehezen bírta maga magát kimenteni. Végre kimentek egy csónakot s a már többször alámerült lánykát kimentették, de állapota nagyon súlyos.

TÁVIRATOK.

A helyzet.

A kormány programja.

Budapest, április 12. (A „Torontál” ered. távirata.) Tegnap este a függetlenségi pártkör helyiségei már jóval hat óra előtt zsúfolásig megteltek a szövetséges pártok tagjaival. Hat órakor már alig volt hely a tágas termekben, úgy, hogy végre is kénytelenek voltak átvonulni a Royal-szálló nagytermébe, ahol több volt a hely. Néhány perccel hat óra után érkeztek meg a miniszterek. Ott voltak valamennyien: Wekerle Sándor, Andrássy Gyula gróf, Kossuth Ferenc, Apponyi Albert gróf, Darányi Ignác, Polónyi Géza és Zichy Aladár gróf. Szűnni nem akaró éljenzéssel fogadták őket és percekig tartott, míg végre Kossuth Ferenc szóhoz jutott.

Kossuth Ferenc rövid beszéddel nyitotta meg a szövetséges pártok gyűlését és üdvözölte Wekerle Sándort.

Wekerle Sándor miniszterelnök emlékedt ezután szólásra. Első sorban rámutatott a meghamisított parlamentarizmus hátrányaira és kifejtette, hogy a legutóbbi idők eseményei miatt a közélet valóságilag zűllésnek indult. Az volt a kötelességünk, ugymond, hogy a jogfolytonosságot helyreállítsuk. Erre a sokban különböző pártok egyesültek. De egyesültek nemcsak a veszély elhárítására, hanem a magyar nemzet nagy jövőjének megteremtésére is (Élénk éljenzés.)

Egyesültek a pártok a 67-es alappon. Természetes, hogy minden párt fentartotta a maga elveit, csupán a katonai kérdések kapcsolattak ki. A kormány legelső sorban indemintást fog kérni az újra összeülő képviselőháztól, a költségvetésre és a delegációk által már megszavazott hitelekre. Az ujonclétszám megszavazását is kérni fogja a kormány, de csak a rendes és fel nem emelt ujonclétszámot.

A külkereskedelmi szerződéseket elfogadják abban az esetben, ha Ausztriával sikerül nem vámszövetséget, hanem vámszerződést kötni. A valutát végleg rendezni fogják. A választási törvény reformját úgy vizik keresztül, hogy a magyar állam érdeke sérelmet ne szenvedjen és különösen a munkásnép jusson fokozottabb mértékben választói joghoz. A választási törvény reformjának megszavazása után feloszlatják a képviselőházat. További kötelességük nem vállaltak és a király sem vállalt. A kormány minden erővel azon lesz, hogy minden választási visszaélést megakadályozzon és hogy a közélet megtisztuljon. Erre kéri a választók támogatását. (Zajos éljenzés és taps.)

Kossuth Ferenc megköszönte Wekerlenek, hogy kifejtette programját és hangsúlyozta, hogy minden párt fentartja elveit.

A szabadelvűpárt felelőse.

Budapest, április 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) A szabadelvűpárt tegnap este hat órakor tartott értekezletén egy óráig tartó tanácskozás után kimondta, hogy a szabadelvűpárt feloszlik. Elhatározták azt is, hogy félreértések kikerülése céljából a pártklub mint társadalmi kör sem marad fenn. A tanácskozáson jelen volt Tisza István gróf, Lukács László, Hieronymi Károly, Falk Miksa s a párt több vezető tagja.

Tisza István gróf visszavonulása.

Budapest, április 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) Tisza István gróf a szabadelvűpárt végrehajtó bizottsága által kiküldött szűkebb bizottság tegnap délelőtti

ülésén kijelentette, hogy többé nem vállal mandátumot s visszavonul a politikától.

Az új miniszterek hivatalba lépése.

Budapest, április 12. (A „Torontál” ered. távirata.) Az új miniszterek közül ma délelőtt Wekerle Sándor, Kossuth Ferenc és Polónyi Géza foglalták el hivatalaikat megfelelő fogadás keretében.

Wekerle Sándort a pénzügyminiszteriumban Popovics államtitkár üdvözölte a tisztviselők élén, mire Wekerle Sándor örömet fejezte ki, hogy ismét visszatérhet régi munkatársai körébe, bár most fokozott munka vár rá. Wekerle azután ismételte azokat, amiket programjában a pénzügyekről, a valutáról stb. mondott s kérte a tisztviselők támogatását.

Kossuth Ferencet a kereskedelmi miniszteriumban Sztérenyi József államtitkár üdvözölte, mire Kossuth Ferenc válaszában kifejtette, hogy ő nem a szavak, hanem a tettek embere s ezért programot nem ad. Annyit mondhat, hogy igyekezni fog a magyar kereskedelmet és ipart föllendíteni s nemzeti szellemenben fejleszteni. Reméli, hogy ebben a munkájában a tisztviselőkben nemcsak jó hivatalnokokat, de jó hazafiakat is talál.

Polónyi Gézát az igazságügyminiszteriumban Bernáth Géza államtitkár köszöntötte a tisztviselők élén. Polónyi Géza kijelentette, hogy az ő programja a jogrend helyreállítása s a szabadságjogok hathatós biztosítása, jelszava pedig a munka, szorgalom és becsület.

Andrássy Bécsben.

Budapest, április 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) Andrássy Gyula gróf belügyminiszter ma délután Bécsbe utazott, ahol kihallgatásra megy a királyhoz. Hir szerint Andrássy a tegnapi minisztertanácson megállapított főispáni listát terjeszti a király elé.

A főváros közgyűlése.

Budapest, április 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) A főváros rendkívüli közgyűlés n hódoló tisztelettel vette tudomásul az országgyűlést egybehívó királyi levelet s egyhangulag elhatározta, hogy a törvényhatóság tagjai, mikor a király Budapestre jön, lehetőleg teljes számban kivonulnak eléje fogadására. Elhatározta a közgyűlés azt is, hogy a kormányhoz üdvözlő küldöttséget meneszt.

Megszűnt újpárt.

Budapest, április 12. (A „Torontál” eredeti táv.) Mint Szegedről jelentik, az újpárt megszűnik és beleolvad az alkotmánypártba. Ugyan e forrásból származik ez a hír is, hogy Bánffy nem fogja magát Szegeden jelöltetni.

Szeged főispánja.

Budapest, április 12. (A „Torontál” ered. távirata.) Teljesen megbízható forrásból jelentik, hogy Nagy Mihály főispán beadta lemondását s hogy utódja Kelemen Béla volt képviselő lesz.

Trónváltás Szerbiában.

Budapest, április 12. (A „Torontál” ered. táv.) A londoni Daily Newsnek azt jelentik Belgrádból, hogy ott mozgalom van Péter király ellen. Elakarják őt távolítani s helyébe Waldemár dán herceget akarják trónra ültetni.

A Vezuv kitérése.

Budapest, április 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Triesztből sürgönyzik, az oda érkezett hírek szerint Napoliban összedől a dohánygyár és több száz munkást romjai alá temetett. Eddig közel száz halottat hoztak ki a romok alól.

Budapest, április 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) Napolyi jelentések szerint a kellő munkaerő híján a háztetőkről nem tudák eltakarítani a látást és hamut, úgy hogy több helyütt az a veszedelem fenyeget, hogy a házak összedőlnek. A lakosság között mindegyre növekedik az

aggodalom. A lávafolyam elpusztította a Vezuv tövében levő szőlőket. A belügyminiszter arra utasította a hatóságokat, hogy intézkedjenek a hamunak a háztetőkről való eltávolítása végett.

Az új orosz kölcsön.

Budapest, április 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) Odesszából táviratozzák: Dél-Oroszország nagyiparosait nagyon kellemetlenül érintette az a hír, hogy a kormány az új orosz kölcsön kibocsátásának megkönnyítésére késznek nyilatkozott, hogy az eddigi iparvédelem csökkentessék és a francia iparnak jelentékeny engedmények adassanak. Az orosz iparosok elhatározták, hogy Pétervárott tartandó kongresszusukon tiltakoznak a francia iparpártolásnak az orosz kormány által való felkarolása ellen.

Gorkij Newyorkban.

Budapest, április 12. (A „Torontál” eredeti táv.) Mint Newyorkból sürgönyzik, Gorkij, a világhírű orosz író tegnap odaérkezett s az amerikai oroszok nagy lelkesedéssel fogadták.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1906. április 12.

A készárúüzlet hivatalos árjegyzése.

Buza	Kilós	100 kilogr. ára		Kilós	100 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig		kor-tól	kor-ig
Tiszavidéki	75	16.50	17.70	79	17.35	17.60
Pestvidéki	74	15.95	16.20	78	16.85	17.20
Bánsági	75	—	—	79	17.30	17.40
Bácskai	74	16.05	16.35	78	17.20	17.40
Szerbiai	76	—	—	—	—	—

Egyéb gabonaneműek		100 kilogr. ára		
		kor-tól	kor-ig	
Rozs	elsőrendű	—	13.45	13.60
„	középmínőségű	—	13.88	13.40
Árpa	takarmányárú I. r.	—	14.20	14.40
„	másodrendű	—	14.40	14.20
Köles	—	—	—	—
Zab	elsőrendű	—	16.30	16.60
„	középmínőségű	—	16	16.30
Tengeri	belföldi új	—	13.40	13.60
„	román vagy bolgár	—	—	—
„	cinqnantin	—	—	—
Repece	káposzta	—	—	—

Határidő-üzlet.

Budapest, április 12. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tözsdén az árak mintegy 10 fillérrel emelkedtek. Déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra)	16.68
Buza (októberre)	16.74
Rozs (áprilisra)	13.42
Rozs (októberre)	13.54
Tengeri (májusra)	13.50
Zab (áprilisra)	16
Zab (októberre)	12.76

Közgazdaság.

□ **A baromfitenyésztés Torontálvarmegyében.** Mahler Károly a baromfitenyésztők országos egyesületének kiküldöttje most Nagybecskereken tartózkodik, hogy az egyesület által kiosztott állami keltető gépek működését ellenőrizze. Szemleutján már eddig is tapasztalta, hogy a megyében igen sok szakavatott egyén kiválóan kezeli a gépeket. Mondhatni Torontálvarmegye áll az egész országban a nemes baromfitenyésztés terén az első helyen, úgy mennyiség mint minőség tekintetében. Ez az eredmény pedig főképpen annak tulajdonítható, hogy igen sok intelligens ember vette kezébe ezt a gazdasági ágat, kik azt a nép körében annyira terjesztették és megkedveltették, hogy általa igen sok szegény ember jut állandó keresethez. Különösen a sarga orpingtonok és az emdeni ludak tenyésztése elsőrangú.

□ **Gazdasági jelentés.** Nagyszentmiklósi tudósítónk a következőket jelenti: A f. évi márcus hó utolsó napjaiban, de még ápril elején is szokatlanul tartott télies időjárás folytán az őszi és tavaszi vetések semmit sem javultak s esőt kívánnak. A jobb időjárás beálltával a gazdasági munkálatok kissé megkevese, de most már minden irányban folynak. A marhaállomány a szűk téli és alig zöldülő legelő folytán még mindig sovány. A végómarha ára emelkedőben van. A gabonaforgalom pang, készlet van még elég. A sertésforgalom nagyon kedvezőtlen, hiányzik a jó minőségű áru, ami van is igen drága. A baromfiak drágán kelnek, egy pár rantani való csirke 4 korona árban kel. A munkásviszonyok kedvezőtlenek, a napszám drága.

WÉHNER GYÖRGY
NAGYBECSKEREK.

A nyakkendő királynál
nyakkendő ujdonságok roppant nagy választékban.

Levélbeli megrendelések a legpontosabban eszközöltetnek.

WÉHNER GYÖRGY
NAGYBECSKEREK.

389-107

Hirdetmény.

A nagybecskereki róm. kath. hitközség árvaházi bizottsága az árvaház céljainak szolgáló épület átalakítási munkálatainak ajánlati verseny, illetve szóbeli áriejtés utáni biztosítását határozta el.

Felhívom tehát a vállalkozni kívánókat, hogy 1000 korona bánatpénzzel ellátott ajánlataikat 1906. április 25-éig hozzám benyujtsák. A benyújtott ajánlatok ugyanaz nap délután 5 órakor fognak a róm. kath. hitközség irodájában az árvaházi bizottság ülésén felbontatni és ajánlattevők közt a bizottság határozatához képest szóbeli árlejtés is fog tartatni.

A bizottság fenntartja magának a jogot az ajánlatok közt szabadon választatni, esetleg valamennyit visszautasítani.

A terv és költségelírászat alulírt hitközségi elnöknel naponta délután 3-4 óra közt megtekinthető.

Nagybecskerek, 1906. április 10.

419-21

Franz J. L.,
hitközségi elnök.

Szőlővessző.

A világhírű
„Delaware”

adja a legjobb bort.
Oltani, permetezni nem kell.
A szőlőzet kincse.
A phylloxerának ellent áll.
Leírását és árjegyzékét
ingyen küldünk bárkinek.
Eszőlőcsemeték mér-
sékelt áron kaphatók.
Nagymennyiségű sima és
gyökeres Delaware
vessző eladás.
Cím:
Szigyártó és Takács
szőlőtelep tulajdonosok.
Telep: **Alsó-Szeged.**
Központi iroda: Felső-Szeged Somogy m.

(7-34.29)

Két butorozott
szoba
kiadó
Deák Ferenc-utca 7. szám alatt.
(33-x.1°)

Legjobb
szőlőkarók
tölgyfából vagy tenyőfából
mindenféle nagyságban
kaphatók:
Kurländer Imre
épület- és tűzifa-ke eskedésében
Nagybecskerek, Aradáci-utca
a volt Steigerwald-féle fatelep.
Iroda telefon sz. 35.
Fatelep telefon sz. 89.

(413-3.2)

NOVÁK J. C. NAGYBECSKEREK
MOTOROS KERÉKPÁROK ÉS AUTOMOBILOK.

Csakis elsőrangú gyártmányok. (378-20.3)

= „Waffenrad“, =
elismert legkitünőbb
kerékpárok. =

Alkatrészek és felszerelések
kerékpárok és motoros gépek
számára.

Legjobb kerékpárok.
= Javitó-műhely. =

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.

Meghívó.

A „Nagybecskerek Vidéki Gözeke-Szövetkezet”
1906. évi április hó 22-én d. e. 10 órakor
a megyei gazdasági egyesület hivatalos
helyiségében

I. rendes közgyűlést

tart, melyre a tagok az alapszabályok 9.
§-a értelmében meghívataknak.

Napirend:

1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása.
2. Zárszámadások megvizsgálása és a felmentvény megadása.
3. Mérleg megállapítása.
4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés.
5. Főgépész választása.
6. Szántási körzet megállapítása.
7. Netaláni indítványok.

(421-1.1)

Az igazgatóság.

Alapított 1867.

LIPTAY DEZSŐ,

▲ kalap- és uri-divatkereskedésében ▲

Nagybecskereken

kaphatók:

KALAPOK, INGEK, KÉZELŐK,
GALLÉROK, KEZTYÜK, NYAK-
KENDŐK, CIPŐK, VADÁSZ- és
más HARISNYÁK, BÓRÁRUK,
KEFÉK, ILLATSZEREK, SÉTA-
BOTOK, ANGOL PALETÓK, ESŐ-
KÖPENYEGEK, ESŐERNYŐK,
továbbá minden e szakmába tar-
tozó cikkek.

Anagyikindai járás főszolgabírájától.

1328/I. 1906. szám.

415-3.2

Pályázati hirdetmény.

A basahidi körorvosi állásra pályázat van hirdetve. A kör székhelye: Basahid. A körhöz tartozik: Basahid, Topolya, Nagybakács és Mollyfalva községe. Javadalmazás 2366 korona 76 fillér készpénz és husszemlézeti díjak. A husszemlézet és halottkémlelés 450 kor. jövedelmet jelent.

Látogatási díj Basahidon éjjel és nappal 80 fillér, a többi községekben nappal 1 kor., éjjel 2 korona.

A megválasztott orvos köteles a Torontálmezei orvosok nyugdíjintézetébe magát felvétetni.

A szabályszerű, képesítést igazoló okmányokkal felszerelt kérvényt folyó évi május hó 3-ig, a nagyikindai szolgabíró-sághoz kell benyújtani.

Pályázók figyelmeztetnek, hogy Mollyfalva község a körből ki akar válni és hogy az elcsatolás megtörténte után a javadalmazás 121 korona 76 fillérrel apadni fog. Miért is pályázók folyamodványai csak azon esetben fognak figyelembe vétetni, ha a pályázatban kinyilvánítják, hogy ezen elcsatolás után fenmaradó 2245 kor. javadalmazás mellett a többi községekben a körorvosi teendőket megválasztás esetében ellátják és kártérítési igényt a fizetés és jövedelem csökkenése miatt nem támasztanak.

Nagyikinda, 1906. évi április hó 9-én.

Nagyikindai szolgabírói
hivatal.